

Plakater, der trykkes her i Landet. Jeg mener altsaa, at der her skulde indsættes en Paragraf, som siger, hvilke Sager der ikke skulle afleveres, fordi jeg tror, det vil være lettere at nævne de Sager, end at nævne, hvad der er afleveringspligtigt, og man vilde derved kunne naa at fritage Bibliotekerne for at skulle behandle en hel Del Sager, der ere aldeles værdiløse. Til de Sager, som skulle afleveres, skulle efter min Opfattelse slutte sig de Ting, som Hr. Lange har nævnt i sin Skrivelse. Love, Regnskaber, Beretninger, Kataloger, Cirkulærer og al den Slags Ting skulle afleveres. Jeg har ofte som Bogtrykker i den Tid, jeg stod og samlede disse Ting for at aflevere dem til Bibliotekerne, puttet Ting ind, som ikke vare afleveringspligtige, det kan nemlig have sin overordentlig store Betydning, at saadanne Ting som Viser, Sange, Cirkulærer, Regnskaber for meget store Aktieselskaber og deslige blive opbevarede. Jeg er derfor uenig med den ærede forrige Taler, som mente, at Aktieselskabernes Regnskaber — saa vidt jeg forstod ham — ikke skulde indsendes. Jeg tror netop, at Aktieselskaber for Øjeblikket ere en vigtig Faktor i vor Udvikling, saa det vil have sin overordentlig store Interesse, for Fremtiden og for øvrigt ogsaa for Nutiden, at være i Besiddelse af Materiale til at kunne undersøge og granske, hvorledes de arbejde. Det samme gælder de Bevægelser, som ogsaa ere nævnte i samme Skrivelse: Afholdssagen, Fagforeningsbevægelsen og Andelsforetagender. Alle Tryksager, der angaa disse Bevægelser, kunne og ville utvivlsomt faa deres meget store Betydning, og jeg holder paa det bestemteste paa, at alle saadanne Sager indgaa til Biblioteket.

Der er nu gjort en Undtagelse i § 2, idet der er fastslaaet, at undtaget fra Afleveringspligten er, hvad der har en fortrolig, embedsmæssig Karakter, og af den Grund af vedkommende Myndighed anses for ikke egnet til Aflevering. Det lægges her i vedkommende Myndigheds Magt at skønne over sine egne Sager, over, hvad der kan være af Interesse for Kulturen at opbevare og hvad ikke. Det forekommer mig, at her i dette Tilfælde skulde gerne den samme Regel gælde, som gælder for de øvrige Skrivelser eller øvrige Tryksager af udpræget, fortrolig, privat Karakter, nemlig, at de skulle afleveres til Biblioteket, og at der da kan bestemmes en Tidsfrist, inden hvilken de skulle være utilgængelige. Men at de saaledes ganske paa Forhaand skulle unddrages Offentligheden

og den fremtidige Granskning, forekommer mig at være noget urigtigt, og jeg ønsker derfor denne Bestemmelse slettet.

Der er et Forhold, som gør, at Bogtrykkerierne og navnlig de større blive en hel Del fortrængede ved denne Afleveringspligt, og som det synes mig man kunde ordne paa en anden Maade, saa at det blev betydelig lettere. Jeg ser vel, der er fremkommet Udtalelser derimod, men jeg kan alligevel ikke fravige, at det vistnok vilde være heldigere at ordne denne Sag paa en anden Maade, nemlig ved at lægge Afleveringspligten for Litteraturen, for de Ting, som udgaa fra Forlagsboghandleres Forlag, direkte over paa Forlæggerne. Derved vilde Bibliotekerne naa at faa hæftede Eksemplarer i Stedet for, at de nu faa en umaadelig Mængde enkelte Ark, som til sine Tider ikke en Gang ere samlede, men blandede mellem hinanden, og det vilde saaledes ad den Vej være betydelig nemmere at faa Orden i Tingene end nu. Der er mange Værker, hvis Trykning strækker sig over hele Aar, og Bogtrykkerne skulle da, som det nu er, ligge med og opbevare disse Ark hele Aaret igennem, idet Afleveringspligten jo falder en Gang om Aaret. Jeg har haft Eksemplarer paa, hvor ulideligt dette kan være. Der er Værker, hvis Trykning ikke blot strækker sig over hele Aar, men som blive standsede af en eller anden Grund og efter nogen Tids Forløb igen fortsættes, og i al den Tid, undertiden flere Aar, skulle Bogtrykkerne gemme Begyndelsen af Værket, inden de kunne aflevere det færdige Værk. Eller ogsaa gør Bogtrykkeren noget andet: Han sender de halvfærdige Værker ind, og saa ligger Biblioteket og venter paa Fortsættelsen. Begge Dele ere uheldige, begge Dele foraarsage Uorden og indeholder Fare for, at noget kan bortkomme eller bliver kastet til Side, hvilket man senere fortryder ikke at have opbevaret. Jeg vil ikke ønske det for umuligt, at man kunde paalægge Forlagsboghandlere, enhver Boghandler, der udgiver eller forhandler et Skrift, at de skulle aflevere de Bøger, de udgive, forlægge eller sælge, i det Antal hæftede Eksemplarer, der gøres Krav paa. Jeg vil snarere tro, at det ikke vil blive Forlagene nogen større Besvær eller nogen større Bekostning. Ifølge dette Forslag skulle Forlæggerne jo dog alligevel lægge Papir til, der kunde altsaa kun være Tale om den Smule Hæftning, Bøgerne underkastes. Men Forlagsboghandlerne nu til Dags sende jo en Masse Eksemplarer ind til Bladene til Anmeldelse, de sende